

Disability Assessment for Dementia (DAD)

Tidsforbrug

15-20 minutter.

Instrumenttype

Rating foretaget af kliniker på baggrund af struktureret interview af en omsorgsgiver med godt kendskab til patienten.

Anvendelse

The Disability Assessment for Dementia (DAD) er udviklet af en gruppe canadiske ergo- og fysioterapeuter med henblik på vurdering af praktisk funktionsevne hos hjemmeboende patienter med Alzheimers sygdom. Instrumentet er følsomt over for ændringer i funktionsevne.

Materiale

Fagpersoner kan rekvirere skemaet ved henvendelse til neuropsykolog [Kasper Jørgensen](#) (Obs: Denne mail sendes ikke krypteret og må derfor ikke indeholde personfølsomme oplysninger.) fra Nationalt Videnscenter for Demens.

Copyright

L. Gauthier & I. Gelinás.

Beskrivelse

Den pårørende udspørges om patientens funktionsniveau indenfor 10 forskellige områder, hvoraf fire –hygiejne, påklædning, blære-/tarmkontrol (kontinens) og spisning – drejer sig om basal ADL. De øvrige seks områder – madlavning, telefoning, færden udenfor hjemmet, pengesager og korrespondance, medicin, fritid og husarbejde – vedrører instrumentel ADL (IADL).

Antallet af items varierer mellem de forskellige funktionsområder; personlig hygiejne rummer 7 items, mens blære-/tarmkontrol og medicin blot har 2 items hver. Scores sammentælles til en totalscore, der går fra 0 til 40 med 40 som den 'bedste' score svarende til et intakt funktionsniveau.

	Funktionsområde	Antal items
Basal ADL	Hygiejne	7
	Påklædning	5
	Blære-/tarmkontrol (kontinens)	2
	Spisning	3
Instrumentel ADL	Madlavning	3
	Telefoning	4
	Færden udenfor hjemmet	5
	Pengesager og korrespondance	4
	Medicin	2
	Fritid og husarbejde	5

Som led i udviklingsarbejdet bag DAD blev 46 items afprøvet på 59 patienter med Alzheimers sygdom og moderat kognitiv svækkelse (Gelinás 1999). Den aktuelle, let forenklede, version af instrumentet indeholder 40 items.

Forenklingen består dels i at antallet af items inden for flere funktionsområder er reduceret og dels i, at på- og afklædning, der oprindeligt udgjorde to forskellige funktioner, nu er slået sammen til et funktionsområde.

Normer

En version af DAD med 46 items er bl.a. afprøvet på 144 patienter med sandsynlig Alzheimer i let til moderat grad (MMSE-score i intervallet 14-22) (Feldman 2001). Scores på DAD rapporteres i artiklen som en art procentværdi, hvor kun de items, der kunne scores, indgår.

Den gennemsnitlige totalscore er 70, hvilket ville svare til at ca. 32 af 46 items opnår en normal score for denne patientgruppe, hvis alle items scores. Ikke overraskende ses højere scores på basale ADL-funktioner end på IADL-funktioner.

Vedrørende kønsspecifikke forskelle oplyses, at færre items udgår som 'ikke relevante' ved vurdering af kvinder end ved vurdering af mænd. I den omtalte undersøgelse af patienter med Alzheimers sygdom var medianen for 'ikke relevante' items kun 2 for kvinder ved baseline, men 7 for mænd (Feldman 2001). Kvinder må således, som gruppe betragtet, forventes at opnå en lidt højere score end mænd.

Dokumentation for måleegenskaber

Både intertaterreliabilitet og test-retest-reliabilitet ligger højt (intra-class korrelationer på henholdsvis 0,95 og 0,96) – sidstnævnte ved retestning indenfor en uge (Gelinass 1999). Også skalahomogeniteten er høj (Cronbachs alpha 0,96).

I en prospektiv forløbsundersøgelse af 12 måneders varighed af patienter med sandsynlig Alzheimers sygdom i let til moderat grad ses en jævnt aftagende score over tid svarende til ca. et point hver anden måned – eller 6 point på et år – på 46 items udgaven af DAD (Feldman 2001). Instrumentet skønnes således at være sensitivt overfor klinisk relevante ændringer i funktionsniveau.

Kilder

Gelinass I, Gauthier L, McIntyre M, Gauthier S. Development of a functional measure for persons with Alzheimer's disease: the disability assessment for dementia. *Am J Occup Ther* 1999 Sep;53:471-481.

[PubMed](#)

Gauthier S, Rockwood K, Gelinass I, et al. Outcome measures for the study of activities of daily living in vascular dementia. *Alzheimer Dis Assoc Disord* 1999 Oct;13 Suppl 3:S143-S147.

[PubMed](#)

Senest opdateret: 10. september 2020